

CRISI I COVID-19? AUTODEFENSA FEMINISTA

**CONTRA LA VIOLÈNCIA OBSTÈTRICA:
EN TEMPS DE PROPAGACIÓ DE PANDÈMIA
DEL CORONAVIRUS TAMBÉ LLUITEM PER UNA
ATENCIÓ ALS PARTS RESPECTADA!**

endavant
organització socialista d'alliberament nacional

Les recomanacions de l'OMS en el moment actual de propagació de la malaltia COVID-19 no han canviat respecte a les que havia anat promouent en condicions d'absència de pandèmia. Segueixen preveient que el tipus de part ha de determinar-se de manera personalitzada i d'acord amb les preferències de la dona i de les indicacions obstètriques.

Aquestes recomanacions consisteixen en tot això: que es respectin els drets de les embarassades; que puguin parir acompanyades de la persona que desitgin; que s'estableixi una comunicació clara per part del personal sanitari, segons la qual s'informi prèviament i es doni lloc al consentiment informat davant de qualsevol intervenció mèdica; que es disposi de diferents recursos per a la mitigació del dolor segons la voluntat de l'embarassada, que es promogui el contacte pell amb pell amb el nadó després del naixement, s'evitin les separacions (fins i tot en cas d'infecció de la mare) i s'acompanyi la lactància materna, si així ho desitja la mare. A més, en aquests moments l'OMS segueix defensant el part vaginal com a primera opció i descarta la pràctica de cesària o instrumentalització justificant-se en el perill provocat per la propagació del virus, també en el cas de les dones que s'han infectat.

Evidentment, promou l'adaptació de mesures que s'adaptin al context extremant les precaucions higièniques per evitar el contagi.

Malgrat aquestes directrius de base, arreu del territori s'estan produint diverses situacions contràries a aquestes recomanacions (tot i que difereixen entre territoris i centres sanitaris) Totes aquestes modificacions de protocols s'estan fent sense cap base científica. Si els drets de les dones en els parts ja estan generalment molt menystinguts, s'aprofita qualsevol situació per retallar-los encara més.

Algunes de les situacions detectades arran de la crisi de la COVID-19 són:

- Anul·lació de cursos de preparació al part, tot i que en molts CAP s'han començat a reprendre en format online i oferint acompanyament telefònic.
- Intimidacions per part de cossos policials a dones que s'estaven desplaçant per realitzar els controls mèdics d'embaràs, al·legant que el fet d'estar embarassada no justifica el desplaçament al no ser un col·lectiu de risc, malgrat la presentació de la documentació de la cita mèdica.
- Promoció de pràctiques de separació de mares i nadons, que desaconsellen la lactància materna contra la voluntat de la mare, quan hi ha evidències científiques que aquesta pràctica protegeix d'infeccions, fet que, en moments de contagi, esdevé un factor de protecció.
- Prohibició de la presència d'acompanyants, tant en les visites de seguiment com en el moment del part, tant a les zones de dilatació i paritoris com a les habitacions durant l'estada al centre sanitari.
- Insuficiència d'equipament, fet que ha promogut que en alguns hospitals, com a Vila-real i Castelló, prop d'un centenar de dones hagin hagut de parir sense anestèsia epidural per la saturació de l'equipament mèdic i la manca de personal.
- Augment d'induccions i programacions de cesària, amb l'augment de risc de contagi que suposa per a una persona sana haver d'estar més hores de les estrictament necessàries en un centre sanitari, un dels focus principals de contagi.
- Augment de pràctiques instrumentalitzades per acurtar els expulsius, amb augment de conseqüències i seqüeles físiques sobre el cos de les dones, i també emocionals, les que aquestes pràctiques ja corren el risc de provocar de per si.

La crisi de la COVID-19 ha demostrat, de nou, que “retallar la sanitat mata” i que cal lluitar per uns serveis públics de qualitat. A més, ja fa temps que sabem que en els contextos de crisi s'accentuen les desigualtats, la pèrdua de drets i les situacions de violència masclista, i s'adopta, en aquests casos, la forma de la violència obstètrica. Volen vendre unes mesures que, sota el supòsit de salvar-nos la vida, comporten greus conseqüències sobre els cossos i vides de les dones.

Cal evitar la normalització i justificació d'experiències que poden produir seqüeles físiques i emocionals en dones i infants a curt i llarg termini. Que aquesta crisi que ja estem pagant els de sempre no s'acarnissi sobre les dones i no esdevingui una excusa per fer tirar enrere conquestes de drets, fruit de dècades de lluita contra la violència obstètrica i en defensa dels drets de les dones per part de llevadores, metgesses, advocades i mares organitzades.

La lluita col·lectiva obté resultats, i tenim com a exemple el fet que la conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Generalitat valenciana van haver d'aixecar, 4 dies després d'haver-la establert, la prohibició de l'entrada d'acompanyants als parts als centres sanitaris del País Valencià, gràcies a la pressió del Consell d'infermeria i l'Associació de Comares. També n'és un exemple el fet que la Fundació Althaia que gestiona l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa s'hagi de replantejar aquesta mateixa prohibició per tota la pressió que està rebent.

Optem per la lluita col·lectiva a través de plataformes i associacions que pressionin les institucions, perquè no es pot traslladar la responsabilitat de defensar-se i fer prevaler els seus drets individualment a les dones embarassades. En aquest sentit, algunes idees que seria interessant poder articular a través de les xarxes de suport i plataformes de defensa dels serveis públics, entre altres espais, poden ser: suport i acompanyament a l'hora de redactar i lliurar les queixes, organitzar-les i vehicular-les des dels grups preparatoris al part, buscant suport d'altres dones i familiars, així com de les llevadores.

Sense perdre això de vista, aportem alguns recursos que poden ajudar les dones embarassades i acompanyants a transitar les dificultats que s'afegeixen en aquest context en una situació que en condicions normals ja requereix acompanyament i escalf:

INFORMA'T I CONEIX ELS TEUS DRETS:

Pots consultar diferents informes en relació amb les pràctiques hospitalàries, informació actualitzada i recursos sobre l'embaràs i l'estat d'alarma en nombrosos portals, entre els quals destaquem els de les següents associacions, que duen a l'esquena anys de feina en la defensa d'un part respectat:

El Parto es Nuestro (àmbit estatal): <https://www.elpartoesnuestro.es/>

Associació Catalana de Llevadores (Principat de Catalunya): <https://www.llevadores.cat/publicacions/covid-19>

Dona Llum Associació per un part Respectat: <https://www.donallum.org/blog/reclamar-per-por-violencia-obstetrica-en-crisi-covid19/>

INSISTEIX EN ELS TEUS DRETS!

- Redacta un document de pla de part per manifestar la teva voluntat en relació amb el part, la seva atenció i les intervencions que se'n puguin derivar. Molts hospitals ofereixen el seu propi model. També pots consultar els models penjats a les webs de les associacions esmentades.

- L'associació de Llevadores del part a Casa de Catalunya posa a disposició, a través de la seva web, un consentiment informat amb un resum de les recomanacions dels organismes internacionals per exigir que es respectin

els drets de les dones embarassades en el context d'estat d'alarma. Aquest document es pot presentar juntament amb el de pla de part, i es pot trobar en el següent enllaç:

<https://llevadorespartacasa.org/en/2020/03/21/document-informatiu-i-legal-per-imprimir-i-portar-al-part/>

- Al centre sanitari: Busca llevadores i altres professionals que et transmetin confiança, t'informin degudament abans de cada procediment i esdevinguin aliades per fer valer els teus drets i voluntats.

SI HAS DONAT A LLUM RECENTMENT I HAS REBUT UNA MALA PRAXIS:

Denuncia la situació! Les associacions i col·lectius que hem anomenat han posat en funcionament diferents formularis de reclamació per presentar a les autoritats pertinents a través de les seves pàgines web. Destaquem el que es pot descarregar a la pàgina de Dona Llum a través del següent enllaç: <https://www.donallum.org/blog/reclamar-per-por-violencia-obstetrica-en-crisi-covid19/>

ALTRES RECURSOS, DAVANT LA MANCA D'INFORMACIÓ I ANUL·LACIÓ DE CURSOS DE PREPARACIÓ:

L'Institut Català de la Salut ha penjat al seu canal de Youtube 12 vídeos sobre la preparació per al naixement i el puerperi si no hi ha possibilitat d'assistir-hi presencialment.

L'Associació Catalana de Llevadores les ha penjat totes a la seva pàgina web, juntament amb les càpsules formatives realitzades per l'equip de llevadores del Centre de Naixements de l'Hospital de Martorell: <https://www.llevadores.cat/preparacio-naixement>

Les Comares de Marina Baixa (País Valencià) també posen a disposició de qui ho sol·liciti càpsules de formació. Cal escriure a: matronasmarinabaixa@gmail.com

- L'associació de Llevadores de Part a Casa també han posat en funcionament un servei d'acompanyament diari per part de llevadores voluntàries a través de correu electrònic, telèfon i WhatsApp. Pots consultar-ho a la seva web: <https://llevadorespartacasa.org/>

- Comparteix la teva experiència amb companyes que estan a l'etapa final de l'embaràs.

SOBRETOT, RECORDA QUE NO ESTÀS SOLA! BUSCA SUPORTS I ORGANITZA LA RESPOSTA!